

LÄÄNE-HARJU VALLA REVISJONIKOMISJONI

AKT nr 1

16.04.2019

Ülesanne: Sõidukite, sõidukompensatsioonide ja kütusekaartide kasutamine aastal 2018.a.

Kontrollijad: revisjonikomisjoni esimees K.Kurm, aseesimees A.Šatov ja liige V.Visbek

Kontrollitav asutus: Lääne-Harju Vallavalitsus

Kontrollitav periood: 2018. a

Kontrollimise aeg: detsember 2018 - märts 2019

Kontrolli teostamise aluseks on volikogu kinnitatud revisjonikomisjoni tööplaan 2018.a.

Komisjon kuulus komisjoni 28.12.2018.a koosolekul (protokoll koos lisadega kuulub akti juurde) ära vallasekretär Anti Pärteli ja vallavanem Jaanus Saati

Komisjon tutvus esitatud materjalide ja õigusaktidega:

- Vabariigi Valitsuse 14.07.2006. a määrusega nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“
- 12. detsembri 2017.a volikogu otsus nr 31 „Vallavanemale ja vallavalitsuse liikmetele ametiauto, isikliku sõiduauto kasutamise ametisõitudeks hüvitise ja ametitelefoniga kasutamise limiidi määramine“.
- 13.02.2019.a Lääne-Harju vallavalitsuse käskkirja nr 33 „Isikliku sõiduauto teenistus-, töö- ja ametisõitudeks kasutamise kulude hüvitamise kord“

Aastal 2018.a puudus Lääne-Harju Vallavalitsusel kehtiv dokument, mis reguleeris isikliku sõiduauto kasutamist, seega peame lähtuda sellekohasest Vabariigi Valitsuse määrusest (14.07.2006 a määrus nr 164).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 14.07.2006. a määrusele nr 164 tohib maksuvaba hüvitist maksta ainult siis, kui töösõitude kohta peetakse arvestust ehk sõidupäevikut. Revisjonikomisjon tuvastas, et väljamakseid on tehtud sõidupäevikute alusel.

Vastavalt §5 Hüvitise piirmäär võib maksuvabalt hüvitist maksta kuni 30 senti kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 335 eurot ühes kalendrikuus tehtud sõitude eest. Sõidupäevikute ja väljamaksete võrdlemisel ilmnes, et osaliselt tehti väljamakseid väiksemas summas, kui oli esitatud sõidupäevikus. Näiteks esitas ametnik M.Vaikmaa sõidupäevikus summa 342.- (august 2018), kuid väljamakse tehti summas 335.-. Samuti V.Männistele kompensatsiooni summas 335, kuigi ta esitas sõidupäeviku summale 356,70 (augustis 2018.a). Jääb arusaamatuks mis dokumendi alusel sellistel juhtudel summat vähendati.

Vallavalitsusel puudus sõidupäevikute esitamise kord ning neid seetõttu kaootiliselt esitati (st mitte järgmise kuu alguses eelmise kuu kohta vaid vahel ka mitme kuu eest korraga), siis mitmel juhul olid ühes kuus tehtud väljamaksed mitme erineva perioodi eest. Pisteline kontroll tuvastas, et kahel juhul on makstud hüvitist kuu lõikes üle maksuvaba piirmäära. Juunis summas 350,10 ja mais 346,80 eurot. Piirmäära ületati esimesel juhul summas 15,10 ja teisel 11,80 eurot. Kokku on jäänud tasumata erisoodustusmaks summalt 26,90.

Vastavalt §2 Hüvitise maksmise põhimõtted lõikele 1 võib isikliku sõiduauto kasutamise eest teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel maksuvabalt maksta hüvitist §-s 5 sätestatud piirmäära ulatuses, kui hüvitise maksmisel on järgitud §-s 3 sätestatud nõudeid ja sõitude kohta on peetud arvestust. S.t hüvitise maksmiseks peab olema vormistatud tööandja kirjalik otsus, käskkiri või korraldus. Vastavalt vallavalitsuse dokumendiregistrile on 2018.aastal vormistatud ainult kolm otsust (17.01 nr 13-1/2 ja 13-1/3 ning 11.12 nr 13-3/31) summas kokku 446,40 eurot. Vastavalt raamatupidamise esitatud andmetele on Lääne-Harju Vallavalitsus aastal 2018 teinud sõiduauto kompensatsiooni eest väljamakseid kokku summas 51 498.45 eurot.

Sellest järeldub, et 2018.a õigusliku alusega tehtud väljamaksed summas 51 052,05 on olnud ebaseaduslikud. Revisjonikomisjon teeb Vallavalitsusele ettepaneku kaaluda väljamaksete tagasi nõudmist.

Kompenseeritavad sõidud peavad olema eesmärgipärased ja sõidupäevikutest peab see ka ilmnema. On võimatu tagantjärei kontrollida, kas kõik kompenseeritud sõidud olid tööalased. Sõitude eesmärk ja vajadus ei tulnud kõigist pisteliselt kontrollitud sõidupäevikutest välja. Osad sõidupäevikute esitajad olid oma sõidud väga täpselt kirja pannud aga osaliselt olid need väga üldsõnalised. Sellest tulenevalt revisjonikomisjon ei saa võtta seisukohta, kas sõidukompensatsioonide väljamaksmisel olid tagatud kohalikule omavalitsusele Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses (§ 48 lg 3¹) seatud kriteeriumid – säästlikkus, tõhusus ja mõjus.

Valla kodulehel avaldatud ametijuhendites ei ole töökohustuste täitmiseks sõitmine vajalik ühelgi ametnikul, kuigi mõned ametikohad juba oma olemuselt eeldavad kontorist väljumist (nt ehitus- ja järelevalvespetsialist). Kõigis ametijuhendites on loetletud töövahenditena vaid arvutikomplekt, printer, paljundusmasin tööruumi vahetus läheduses, lauatelefon ja kontoritarbed). Seega jääb arusaamatuks kas 2018.a kompenseeritud sõidud on üldse olnud vajalikud. Kuigi ametijuhendites ei ole sõitude vajalikkust nimetatud, sõidupäevikuid siiski on esitatud ja nendest ka ilmneb, et töösõite on tehtud, kuigi nende kõigi sihipärasust ei ole võimalik täies mahus kontrollida. Komisjon ei saa tähelepanuta jätta asjaolu, et väljamaksed on tehtud ilma alusdokumentideta ehk ebaseaduslikult, siis tuleb need tagastada.

Lääne-Harju vallavalitsusel puudub vallavalitsuse kui ametiasutuse 2018.a eelarve ja lisaelarve, seega ei ole võimalik revisjonikomisjonil ka kontrollida, kas 2018.a tehtud kulutused isiklike sõiduautode kulude hüvitamisele ja kütusele on olnud eelarve piires või mitte.

Võttes aluseks Lääne-Harju Vallavalitsuse (ametiasutuse) põhimääruse 19.12.2017 nr 2 §12 lõike 4 punkti 6 on vallavanema pädevuses koostada ametiasutuse eelarve eelnõu ning korraldada ametiasutuse eelarve täitmist. Lääne-Harju vallavanem Jaanus Saat on jätnud koostamata vallavalitsuse kui asutuse eelarve ja teostanud sõidukompensatsiooni väljamakseid seaduse nõudeid järgimata.

Samas tuleb märkida, et kirjalikke käskkirju hüvitise maksmiseks hakati vormistama peale kõnealuse teema revisjonikomisjoni päevakorda ilmumist aastal 2019.a ning samuti Lääne-Harju vallavalitsuse käskkiri nr 33 „Isikliku sõiduauto teenistus-, töö- ja ametisõitudeks kasutamise kulude hüvitamise kord“ allkirjastati 13.02.2019.a.

Ettepanekud Lääne-Harju vallavalitsusele tegevuse parandamiseks

- Kaaluda õigusliku aluseta tehtud väljamaksete tagasi nõudmist.
- Koostada vallavalitsuse kui ametiasutuse eelarve 2019.a, et revisjonikomisjonil oleks võimalik kontrollida eelarvest kinni pidamist.
- Täiendada nende ametnike ametijuhendeid, kellel on tööülesannete täitmiseks vajalik autoga sõitmine.
- Kehtestada sõidukompensatsioonide limiidid lähtuvalt tööülesannetest, et ametiasutusel oleks võimalik ka eelarvet planeerida. Vaadata üle kompensatsiooni vajadus ja määrata piirmäärad st kõigil kompensatsiooni saajatel ei pea olema piirmäär maksimum lubatud maksuvaba summa.
- Sõidupäevikute kontrollijatel kontrollida ka nende sisulist täitmist sh vajadusel kontrollida sõidupäevikutes märgitud odomeetri vastavust tegelikkusele.
- Reguleerida valla sõidukite üleandmise-vastuvõtmise ja kasutamise kord (sh garažeerimine). Et oleks võimalik fikseerida sõidukite kasutajate vastutuse määr, juhul kui valla vara peaks saama kahjustatud.
- Kehtestada kütusekaartide üleandmise-vastuvõtmise ja kasutamise kord.
- Kaaluda ametiautode gps sõidupäevikute kasutusele võtmist, et kontrollida autode sihipärast kasutamist.

Kadri Kurm

Aleksei Šatov

Viktoria Visbek

Digiallkirjastatud

Digiallkirjastatud

Digiallkirjastatud

komisjoni esimees

komisjoni aseesimees

komisjoni liige